

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

13 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Elena Covalenco, Nicolae Gordilă,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către partea vătămată Perciun Serghei și avocatul Petrov Vasile în numele inculpatului împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2013, în cauza penală în privința lui

Andronic Ghenadie Constantin, născut la 16.03.1986, originar din s. Ivanovca Nouă, r-nul Cimișlia, domiciliat în or. Hîncești, str. S. Lazo 95.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 20 decembrie 2011 pînă la 21 decembrie 2012 (prima instanță)*
- 2. de la 05 februarie 2013 pînă la 14 martie 2013(instanța de apel)*
- 3. de la 10 septembrie 2013 pînă la 13 noiembrie 2013 (instanța de recurs)*

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 21 decembrie 2012, a fost încetat procesul penal în privința lui Andronic Ghenadie, în baza art. 27, 145 alin.(1) Cod penal, în legătură că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Andronic Ghenadie a fost învinuit de către organul de urmărire penală, de faptul că, la 25 octombrie 2011, în jurul orelor

21.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în curtea cet. Cara Anatol, din s. Ivanovca- Nouă, r-nul Cimișlia, a inițiat o ceartă cu cet. Perciun S, pe parcursul căreia avînd scopul cauzării unei vătămări a integrității corporale sau a sănătății, l-a lovit odată pe ultimul cu un cuțit în regiunea pieptului, pricinuindu-i părții vătămate leziuni corporale grave periculoase pentru viață.

3. Sentința sus menționată a fost atacată în ordine de apel de către acuzatorul de stat Iurie Oborocean și partea vătămată Serghei Perciun.

Acuzatorul de stat care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Andronic Ghenadie să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin.(1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare 9 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis. Încasarea de la Andronic G, în beneficiul părții vătămate a prejudiciului material în sumă de 12. 670 lei și a prejudiciului moral la discreția instanței.

În apelul declarat și-a manifestat dezacordul în privința sentinței, considerînd-o ilegală din următoarele motive:

La pronunțarea sentinței instanța nu a ținut cont de relevanța, concludența și veridicitatea tuturor probelor acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul cercetării judecătorești, luînd la bază doar raportul de expertiză psihologică judiciară ambulatorie nr.1973 din 26.09.2012, efectuată la Centrul de Expertize Judiciare. S-a invocat, că raportul dat nu poate fi considerat ca probă, deoarece contravine legii cu privire la expertiza judiciară, constatării tehnice și medico-legală nr. 1086 din 26.09.2000.

S-a invocat că, de către instanță nu s-a luat în considerație raportul de expertiză psihiatrică legală staționară nr. 21 sn.- 2012, prin care s-a constatat că Andronic G, suferă de *Retard mintal moderat*, fapt confirmat prin datele anamnestice despre ereditatea agravată, patologia-peri și postnatală, dezvoltarea precoce cu întârziere psihico – fizică, dificultăți intelectual amnezice de la începutul studiului, ce a condiționat transferul lui în școală auxiliară, scutirea din serviciul militar, aflarea la evidență psihiatrică, dezadaptarea lui socială. Diagnosticul se confirmă și de datele examenului psihiatric clinic curent, care evidențiază la el cunoștințe generale reduse, dificultăți de a face probe la diferențiere și abstractizare, interese limitate, diminuarea memoriei, gîndire concretă, elementară, raționamente primitive, superficiale primitive. În perioada comiterii infracțiunii ce i se impută, după cum rezultă din cauza penală și reieșind din analiza fenomenologiei comportamentale din timpul derulării evenimentelor cu conținut infracțional, el a acționat în condiții de discernământ redus, avînd capacitatea de prevedere și prognozare a acțiunilor sale limitate, incomplete. Se mai invocă, că Andronic Ghenadie, cade sub incidența art.23¹ a Codului Penal - manifestînd responsabilitatea redusă, în prezent tulburări cu semnificație psihotică nu depistează, tratament prin constrîngere în spitalul de psihiatrie nu necesită.

Apelantul a mai menționat faptul că, vinovăția inculpatului a fost dovedită și prin procesele-verbale de cercetare la fața locului din 26.10.2011, de examinare a obiectelor din 02.11.2011, declarațiile părții vătămate Perciun S, a martorilor și nu

în ultimul rînd prin recunoașterea integrală a vinovăției de către Andronic G, în comiterea infracțiunii incriminate, declarînd că se căiește sincer pentru cele întîmplate, fiind de acord cu recuperarea prejudiciului cauzat.

Partea vătămată, care a solicitat casarea totală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin.(1) Cod penal, iar în privința laturii civile a solicitat încasarea de la Andronic S., în beneficiul său prejudiciul moral în sumă de 100.000 lei și material în sumă de 12. 670 lei.

S-a invocat ilegalitatea sentinței, bazată pe aprecierea eronată a probelor.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2013, au fost admise apelurile declarate, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, după cum a urmat: Andronic Ghenadie, a fost recunoscut vinovat în baza art. 27, 145 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa prin aplicarea art. 79 Cod penal, de 5 (cinci) ani și 4 (patru) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

A fost admisă acțiunea civilă, s-au încasat de la Andronic G, în beneficiul părții vătămate prejudiciul material în sumă de 12.670 (douăsprezece mii șase sute șapte zeci) lei și prejudiciul moral în sumă de 10.000 (zece mii) lei.

S-a aplicat în privința lui Andronic G, măsura preventivă – arestul preventiv, fiind luat sub strajă imediat din sala de judecată.

5. Instanța a constatat, că Andronic Ghenadie la 25 octombrie 2011, în jurul orelor 21.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflîndu-se în curtea cet. Cara Anatol, din s. Ivanovca- Nouă, r-nul Cimișlia, în timpul certei, avînd scopul de a-l omorî, l-a lovit odată pe Perciun S, cu un cuțit în regiunea pieptului, căuzînd părții vătămate leziuni corporale grave periculoase pentru viață la momentul cauzării sub formă de plagă a toracelui cu penetrare în cavitatea toracică pe stînga, cu lezarea plămînelui stîng, cu hemoperitoneum circa 800 ml, cu lezarea diafragmei și splinei cu hemoperitoneum circa 2000 ml, însă din cauze independente de voința făptuitorului, acesta nu și-a produs efectul.

Instanța de apel, în baza probelor cauzei date, analizate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, a concluzionat asupra existenței în acțiunile inculpatului a indicilor infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 145 alin.(1) Cod penal.

Astfel, vinovăția inculpatului a fost demonstrată pe deplin prin:

- declarațiile părții vătămate Perciun Serghei (f.d.51-52);
- martorilor Cara Ștefan (f.d.76-77), Perciun Angela (f.d. 80-81), Grițan Mihail;
- raportul de expertiză medico-legală nr. 218 D din 22.11.2011 (f.d.82);
- raportul de expertiză medico-legală nr.718 din 29.11.2011 (f.d 85-88).

Colegiul penal, a considerat, că concluziile invocate în sentința de încetare a procesului penal în privința lui Andronic Ghenadie în baza art. 27, 145 alin.(1) Cod penal, sunt eronate și lipsite de suport legal, mai mult ca atît, instanța de fond a examinat cauza pripit și unilateral, fără a da o apreciere justă tuturor probelor administrate prin analiza și coroborarea acestora, luînd preponderent ca bază doar

raportul de expertiză psihologică judiciară ambulatorie nr. 1973 din 26.09.2012, efectuată la Centrul Național de Expertize Judiciare.

Totodată instanța de apel a conchis faptul că, instanța de fond nu a luat în considerație raportul de expertiză psihiatrică legală staționară nr.21 sn. 2012, prin care s-a constatat că Andronic G, suferă de *retard mintal moderat*, fapt confirmat prin datele anamnestice despre ereditatea agravată, patologia-peri și postnatală, dezvoltarea precoce cu întârziere psihico – fizică, dificultăți intelectual amnezice de la începutul studiului, ce a condiționat transferul lui în școală auxiliară, scutirea din serviciul militar, aflarea la evidență psihiatrică, dezadaptarea lui socială. Diagnosticul se confirmă și prin datele examenului psihiatric clinic curent, care evidențiază la el cunoștințe generale reduse, dificultăți de a face probe la diferențiere și abstractizare, interese limitate, diminuarea memoriei, gândire concretă, elementară, raționamente primitive, superficiale primitive. La fel că, după cum rezultă din cauza penală și reieșind din analiza fenomenologiei comportamentale din timpul derulării evenimentelor cu conținut infracțional, el a acționat în condiții de Discernământ redus, având capacitatea de prevedere și prognozare a acțiunilor sale limitate, incomplete.

Astfel, Andronic Ghenadie, cade sub incidența art.23¹ a Codului Penal - manifestând Responsabilitatea redusă, în prezent tulburări cu semnificație psihotică nu depășește, tratament prin constrângere în spitalul de psihiatrie nu necesită, poate fi audiat și poartă răspundere penală.

La aplicarea pedepsei, s-a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil a infracțiunii comise, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Așa dar, săvârșirea infracțiunii de către Andronic Ghenadie, în condiții de responsabilitate redusă, a fost acceptată de către instanța de apel ca o circumstanță excepțională, fiindu-i aplicată prin prisma art. 79 al Codului penal, o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de sancțiunea art.145 alin.(1) Cod penal.

6. Decizia Curții de Apel Chișinău a fost contestată în ordine de recurs de către avocatul Petrov Vasile în numele inculpatului și partea vătămată Perciun Serghei.

În recursul apărării, se solicită respingerea acțiunii civile, casarea deciziei cu menținerea sentinței Judecătoriei Cimișlia din 21 decembrie 2012, în vigoare.

Recursul declarat este întemeiat în baza art. 427 Cod de procedură penală.

În motivarea recursului, se invocă netemeinicia și ilegalitatea deciziei, se afirmă că probelor administrate în cauză nu li s-au sat o apreciere justă, nu s-au luat în considerație motivele invocate de apărare, fiind respinse ca nefondate și critic apreciate, luându-se ca bază doar probele acuzării.

Se menționează faptul că, în instanța de fond, a fost numită expertiza psihiatrică și conform raportului nr. 21 sn-2012 s-a constatat că Andronic Ghenadie suferă de retardare mentală moderată, în perioada infracțiunii ce i se impută a acționat în condiții de discernământ redus, având capacitate de prevedere limitată, incompletă, manifestând responsabilitate redusă.

Se invocă că, la demersul apărării a fost numită expertiza psihologică și potrivit concluziilor din raportul de expertiză psihologică judiciară ambulatorie nr.1973 Andronic Ghenadie suferă de dezvoltare intelectuală scăzută semnificativ avînd QI mai mic de 50 (subiecții cu un astfel de QI deveniți adulți pot avea o vîrstă mintală asemănătoare cu cea a copilului de 6-9 ani), prezintă un deficit adaptiv, întîrziere mintală moderată, ținînd cont de particularitățile psihologice individuale ale inculpatului acesta nu a fost în stare să conștientizeze importanța propriilor acțiuni și să prevadă consecințele ce pot surveni ulterior, trăsăturile psihologice individuale, deficientul intelectual, tulburările de comportament au influențat asupra lui Andronic Ghenadie în situația de conflict sub formă de imposibilitate de a prognoza consecințele acțiunilor sale.

Însă, spre deosebire de instanța de fond, Colegiul penal al Curții de Apel a apreciat critic aspectul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, în acest mod ignorînd concluziile raportului de expertiză psihologică în privința faptului că vîrsta mintală a lui Andronic Ghenadie nu corespunde cu cea biologică.

Consideră drept nefondat argumentul Colegiului penal precum că criteriul de dezvoltare intelectuală al inculpatului Andronic Ghenadie nu poate afecta criteriul vârstei biologice a acestuia, pe care l-a atins la momentul comiterii infracțiunii, precum și starea de responsabilitate a acestuia, dat fiind faptul că legislația penală a RM nu prevede posibilitatea evitării răspunderii penale din cauza insuficienței mintale a infractorului. Cu atît mai mult, consideră prematură concluzia raportului de expertiză în ceea ce privește dicemămîntul inculpatului la momentul comiterii faptei. În acest sens accentuează că în cadrul comisiei medicale pe lîngă experții psihiatri au fost incluși doar specialiștii psihologi, și nu experți psihologi, care pot reflecta într-un spectru mai amplu starea psihologică a inculpatului în momentul săvîrșirii infracțiunii, ținînd cont de particularitățile bolii mintale de care acesta suferă. Din această cauză experții psihiatri doar au stabilit de ce fel de boală psihică suferă inculpatul, iar specialistul psiholog a concluzionat prematur, conform bolii respective, că acesta la momentul săvîrșirii infracțiunii a manifestat un discernămînt redus. Însă, odată cu efectuarea expertizei psihologice, expertul psiholog a stabilit că în situația de conflict Andronic Ghenadie, ținînd cont de particularitățile retardului, nu a fost în stare să conștientizeze importanța propriilor acțiuni și să prevadă consecințele ce pot surveni ulterior.

Recurentul consideră că, acțiunile inculpatului urmează a fi calificate în baza art.157 Cod penal, adică vătămarea gravă a integrității corporale cauzată din imprudență, și nici de cum nu în baza art. 151 Cod penal sau, cu atît mai mult, în baza art.27 și 145 Cod penal.

- *partea vătămată*, care solicită repunerea în termen a recursului, casarea parțială a deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi deciziei în partea laturii civile, prin care să se încaseze de la Andronic G, în beneficiul său prejudiciul moral cauzat în sumă de 100.000 lei.

7. Verificând argumentele recursurilor în raport cu actele cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, concluzionează asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Avocatul invocă, precum că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Raportînd norma dată la situația în cauză, Colegiul conchide că, acest temei nu si-a găsit confirmare, iar argumentele recursului contravin materialelor de fapt ale cauzei.

Astfel, probele cauzei analizate în ansamblu prin prisma art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect au permis instanței de apel de a ajunge la concluzia, privind vinovăția lui Andronic Ghenadie în comiterea infracțiunii incriminate, iar calificarea juridică a acțiunilor acestuia în baza art. art. 27, 145 alin.(1) Cod penal, ca tentativă de omor, este justă.

La motivarea soluției date, instanța de apel corect a pus la baza sentinței de condamnare următoarele probe:

- declarațiile părții vătămate Perciun Serghei (f.d.51-52) și anume că: Perciun S, aflîndu-se în ospeție la sora lui Perciun A, între el și inculpat s-a iscat o ceartă spontană, în urma căreia ultimul l-a lovit pe pătimit cu un cuțit în regiunea pieptului.
- martorilor Cara Ștefan (f.d.76-77), Perciun Angela (f.d. 80-81), Grițan Mihail, prin care s-au confirmat cele spuse de partea vătămată.
- inculpatului, care și-a recunoscut vina, căindu-se sincer în cele întîmplute.
- raportul de expertiză medico-legală nr. 218 D din 22.11.2011 (f.d.82);
- raportul de expertiză medico-legală nr.718 din 29.11.2011 (f.d 85-88).

Prin urmare, Colegiul penal, consideră că instanța de apel corect a stabilit faptul că constatările invocate în sentința de încetare a procesului penal în privința lui Andronic G, sunt eronate și lipsite de un careva suport legal, just a conchis faptul examinării pripite și unilaterale a cauzei de către instanța de fond, care fără a da o apreciere justă tuturor probelor administrate la dosar, a pus la baza sentinței doar raportul de expertiză psihologică judiciară ambulatorie nr. 1973 din 26.09.2012, efectuată la Centrul Național de expertize Judiciare, neluînd în considerație raportul de expertiză legală nr 21 sn -2012, prin care s-a constatat diagnosticul, care evedențiază la inculpat cunoștințe generale reduse, dificultăți de a face probe la diferențiere și la abstractizare, interese limitate, diminuarea memoriei, gîndire concretă, elementară, raționamente primitive, superficiale primitive.

În cazul dat, Colegiul penal al Curții de Apel, just a ajuns la concluzia că, Andronic Ghenadie a acționat în condiții de discernămînt redus, avînd capacitatea de prevedere și prognozare a acțiunilor sale, astfel căzînd sub incidența art. 23/1 al Codului penal – *Responsabilitate redusă*.

La aplicarea pedepsei, Colegiul penal a reținut faptul că, s-a ținut cont de caracterul prejudiciabil al infracțiunii comise, de persoana celui vinovat, de

circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea penală, de faptul existenței unei circumstanțe excepționale (*inculpatul a acționat în condiții de discernământ redus*), din care motiv întemeiat s-a impus aplicarea prevederilor art. 79 al Codului penal, cu aplicarea unei pedepse sub limita minimă prevăzută de sancțiunea art. 145 alin.(1) Cod penal.

În rest, argumentele expuse de recurent au fost pe deplin examinate de către instanța de apel, care, apreciind toate probele din dosar, examinându-le în ansamblu, conform art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, din care motiv instanța de recurs le respinge ca vădit neîntemeiate.

În ce privesc cerințele părții vătămate în partea laturii civile, nu pot fi admise de către Colegiul penal, deoarece instanța de apel, corect a concluzionat supra încasării de la Andronic G, în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în sumă de 10.000 lei și celui material în sumă de 12, 670 lei.

8. În consecință, Colegiul conchide că decizia instanței de apel nu este afectată de erori de drept prevăzute art. 427 Cod de procedură penală, motiv pentru care recursurile declarate de avocat în numele inculpatului și partea vătămată se vor declara inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 432 alin. alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către partea vătămată Perciun Serghei și avocatul Petrov Vasile în numele inculpatului împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2013, în cauza penală în privința lui **Andronic Ghenadie Constantin**, din motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de 04 decembrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Nicolae Gordilă,

Copia corespunde originalului

Judecător:

Petru Ursache